

УДК 81-119:82+930.85(477.51)(08)
DOI 10.31654/2520-6966-2020-14i15f-100-31-48

Н. І. Бойко

доктор філологічних наук, професор
кафедри української мови та методики її навчання
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Лінгвістичні студії на сторінках часопису "Література та культура Полісся"

Статтю присвячено оглядові лінгвістичних студій, які висвітлюють широкий спектр актуальних мовознавчих питань: проблеми загального, слов'янського, германського мовознавства на сторінках збірника "Література та культура Полісся".

З'ясовано, що провідне місце в рубриці "Мовознавство" посідають студії про українську мову – її державний статус, системну організацію, сучасний стан розвитку, походження та історію, структуру, функціонування, її діалекти, мовну культуру, мову і політику, міжмовні контакти, взаємозв'язки з іншими мовами, історію її досліджень та ін.

Виявлено, що найбільшу увагу у випусках видання приділено розвідкам з українського мовознавства, особливо в аспекті лінгвостилістичних підходів до системних описів різнорівневих мовних одиниць, використовуваних у різночасових і різножанрових творах українських письменників, найчастіше тих, чия життєва або творча біографія пов'язана з Поліссям, із Чернігівщиною.

Збірник "Література та культура Полісся" регулярно знайомить читачів із новими українськими виданнями мовознавчої проблематики, висвітлює основні події мовознавчого життя на Поліссі зокрема і в Україні загалом. На сторінках часопису вміщені розлогі рецензії на різножанрові праці лінгвістичної тематики (рубрика "Рецензії").

Тематичні випуски збірника "Література та культура Полісся" репрезентують матеріали наукових конференцій з актуальних лінгвістичних проблем, забезпечують можливість опублікування виголошених доповідей (рубрика "Хроніка").

Упродовж трьох десятиліть часопис "Література та культура Полісся" як фахове видання забезпечує можливість апробації результатів дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата філологічних наук.

Ключові слова: "Література та культура Полісся", збірник, лінгвістичні студії, українське мовознавство, лінгвостилістика.

Для часопису "Література та культура Полісся" 2020 рік особливий. Цього року минає 30 літ від часу виходу у світ першого випуску збірника. Його заснував у 1990 році доктор філологічних наук,

професор, заслужений діяч науки і техніки України Самойленко Григорій Васильович. Збірник виходить у ювілейний для Ніжинської вищої школи рік – 200-й. І цей випуск часопису "Література та культура Полісся" також ювілейний – 100-й. Його підготовлено до ювілейної дати одного з найстаріших і найвеличніших навчальних закладів України, відомого далеко за її межами своїми освітніми, науковими і культурними традиціями.

На сторінках майже кожного випуску збірника "Література та культура Полісся" висвітлюється широке коло мовознавчих проблем, репрезентованих у перших випусках зазвичай у загальних рубриках, як-от: Ніжинський історико-філологічний інститут. Проблеми розвитку літературознавства, історії та лінгвістики (вип. 1); Вихованці Ніжинської вищої школи дореволюційного часу і їх творча спадщина (вип. 1); Письменники – випускники Ніжинської вищої школи та їх творчість (вип. 1); Літературні регіони Полісся та видатні його представники (вип. 2); Вивчення спадщини М. В. Гоголя на сучасному етапі (вип. 3); Випускники Ніжинської вищої школи і їх творчість: до 175-ліття заснування інституту (вип. 7); Особливості розвитку культури Полісся XVIII–XX ст. та видатні її діячі (Л. Баранович, І. Орлай, Ф. Гумілевський, О. Русов, М. Грот, С. Русова, В. Резанов, Ф. Стравинський, М. Ге, В. Лесючевський та ін.) (вип. 8); Творча спадщина письменників Полісся (М. Гоголя, Є. Гребінки, Л. Глібова, П. Куліша, П. Тичини та ін.) та особливості мови їх творів (вип. 9); Творчість М. Коцюбинського та громадсько-культурний і літературний процес у Чернігові кінця XIX – поч. XX ст. (вип. 10); Творча спадщина письменників, діячів культури Поліського краю (вип. 11); Творча спадщина М. Гоголя (до 190-ліття від дня народження) (вип. 12); Збірник, присвячений пам'яті академіка Ф. С. Арвата. Філологія (вип. 13); Полісся в історичному та культурологічному контексті: до 195-річчя заснування Ніжинської вищої школи. Філологія (вип. 14); Спадщина П. Куліша в сучасних дослідженнях (вип. 15); Спадщина М. Гоголя в сучасних дослідженнях (до 150-річчя від дня смерті письменника) (вип. 16); Особливості розвитку історії та культури на Поліссі та в Лівобережній Україні. Філологія (вип. 18); Проблеми філології, історії, мистецтвознавства та культури Полісся в сучасних дослідженнях. Філологія (вип. 19); Забуті та воскреслі імена в історії та культурі України, спірні історичні питання. Філологія (вип. 21); Українсько-російські та білоруські мовно-літературні та культурні зв'язки. Філологія (вип. 23); До 195-річчя з дня народження М. Гоголя та 25-річчя поновлення вивчення спадщини письменника у Ніжинській вищій школі (вип. 24); Культура

Полісся та України в історичному, філологічно-мистецькому контексті. Філологія (вип. 30); Проблеми розвитку філології, історії та культури (до 200-річчя Ніжинської вищої школи). Філологія (вип. 31); Сучасні тенденції вивчення спадщини М. Гоголя та проблем історії, культури, мистецтва Полісся XVII–XX ст. Філологія (вип. 32); Північне Полісся в історико-культурному контексті. Філологія (вип. 33); Проблеми історії, філології та культури в сучасних дослідженнях. Філологія (вип. 34); Філологія, історія та культура Полісся на перетині думок. Філологія (вип. 35, 37, 40); Історія та культура Полісся у загальноукраїнському контексті. Філологія (вип. 35); Історія та культура Полісся й України в сучасному науковому сприйнятті. Філологія (вип. 39).

У спеціальну рубрику "Мовознавство" виокремлено лінгвістичні студії, починаючи із 41 випуску до 48. Найявна рубрика і в окремих тематичних (іменних) випусках часопису (вип. 68, присвячений творчості Євгена Гребінки; вип. 74 і вип. 75: до 200-ліття від дня народження Т. Г. Шевченка) та в усіх наступних, зосереджених на об'єктивації філологічних проблем.

Найактуальнішими для дослідження стали ті тематичні номери збірника, які були присвячені визначним ювілейним датам у житті Ніжинської вищої школи, її видатним випускникам різних років – письменникам, мовознавцям, громадським діячам тощо. На сторінках часопису глибоко і скрупульозно проаналізовано мовотворчість М. В. Гоголя. Таке вивчення однаково стосується загальномовних питань об'єктивації специфіки ідіолекту письменника і детального аналізу мовомислення автора, репрезентованого в межах одного художнього твору.

Новизною вивчення мовного портрета М. В. Гоголя позначені лінгвістичні студії доктора філологічних наук, професора Н. М. Арват. Дослідниця впродовж досить тривалого часу аналізувала мовотворчість автора з позицій актуалізації різнорівневих виражально-зображальних засобів художнього тексту, репрезентувавши: 1) змодельовані за окремими художніми текстами семантичні поля (наприклад, "Цвет в семантическом поле художественно-изобразительных средств Н. Гоголя ("Мертвые души"), вип. 42); 2) комплексне вивчення картини світу (на матеріалі поеми "Мертві душі"), вип. 42; 3) характеристику компаративного поля (на матеріалі "Вечори на хуторі біля Диканьки", вип. 40); 4) відтворення побутової картини світу (на матеріалі поеми "Мертві душі"), вип. 44; 5) аналіз народнорозмовного складника гоголівських порівнянь (на матеріалі "Вечори на хуторі біля Диканьки"); 6) з'ясування троїчності основи

повісті "Невський проспект" (вип. 51); 7) доміантні риси ідіостилю автора ("К вопросу о гоголевском идиостиле", вип. 16; "Единство противоположностей как одна из черт поэтики Н. В. Гоголя", вип. 38); 8) актуалізовані в художніх текстах лінгвостилістичні феномени: *художній час* (вип. 1), *опис* (вип. 21), *ритм* (вип. 7, 9, 13); 9) відтворення гендерних стереотипів ("Женщина в повести Н. В. Гоголя "Тарас Бульба" (вип. 52); 10) специфіку синтаксичної організації художніх текстів: а) синтаксичних доміант повісті "Портрет", вип. 3; б) форми і функції періоду в художніх текстах автора, вип. 24; в) пряма мова як компонент структури тексту, вип. 12 та ін.

Цікаві спостереження щодо мовотворчих парадигм, специфіки моделювання мовообразів в ідіолекті М. В. Гоголя простежено у статтях А. С. Білої. Увага дослідниці зосереджувалася навколо таких проблем: 1) національно-мовного колориту повісті "Страшна помста", вип. 16; 2) мовної картини світу, змодельованої засобами соціальної термінології (на матеріалі поеми "Мертві душі"), вип. 32; 3) мовного вираження комунікативних стратегій літературних героїв у поемі "Мертві душі", вип. 24. Низку статей дослідниця присвятила випускникові Ніжинської вищої школи, видатному білоруському лінгвісту, академікові Ю. Ф. Карському ("Карский Е. Ф. – исследователь славянских языков", вип. 29; "Карский Е. Ф. о Гоголе", вип. 9); українсько-білоруським науковим і культурним зв'язкам ("Белорусы на Черниговщине: из истории научных и культурных связей", вип. 21); ролі Ніжинської вищої школи в розвитку лінгвістичних традицій (вип. 6).

Феномен індивідуально-авторського мовомислення славетного випускника Ніжинської вищої школи знайшов подальше обґрунтування в лінгвістичних студіях Л. І. Гетьман ("К проблеме полиэмоциональности гоголевских текстов", вип. 16; "Особенности гоголевских заголовков", вип. 1; "Тематичность художественного текста", вип. 12; "Художественные произведения Н. В. Гоголя как прецедентные тексты", вип. 1); О. І. Нещерет, яка досліджувала процес гіперболізації як спосіб створення експресивності в повісті М. В. Гоголя "Зникла грамота", вип. 1; категорію інтенсивності на тлі семантичних структур повістей М. В. Гоголя (збірник "Миргород"), вип. 7; стилістичний потенціал колоративів у пейзажах поеми "Мертві душі", вип. 9; порівняння як семантико-стилістичний прийом номінації осіб у повісті М. Гоголя "Тарас Бульба", вип. 12; психологію невербального мовлення як засобу інтерпретації художнього образу в літературному творі (на матеріалі повістей М. В. Гоголя), вип. 45; В. О. Сидоренко, яка студіювала категорію художнього часу на прикладі

образних засобів низки творів письменника (повісті "Невський проспект", вип. 1; повісті "Ніс", вип. 3; повісті "Шинель", вип. 16; виявляла й систематизувала засоби репрезентації художнього часу і їх роль у формуванні образу персонажа у повісті "Портрет", вип. 9; запропонувала різновиди словникової роботи під час вивчення повісті "Тарас Бульба", вип. 12; В. Г. Коваленко, яка зосередила увагу на лексичній своєрідності повісті М. В. Гоголя "Старосвітські поміщики", вип. 3; художніх просторах творів письменника як потужного джерела народознавства, вип. 7; засобах репрезентації категорії інформативності в повісті "Тарас Бульба", вип. 12; Н. О. Бондар, яка виявила і схарактеризувала словотвірні типи прикметників, уживаних у повісті М. В. Гоголя "Старосвітські поміщики", вип. 9; словотвірні особливості антропонімів (на матеріалі повісті "Тарас Бульба", вип. 12); просторовий компонент у повісті "Страшна помста", вип. 16; Н. І. Клипа, яка з'ясовувала виражальні функції складних субстантивних словосполучень у поемі "Мертві душі", вип. 1; особливості використання лексики релігійної семантики в "Роздумах про Божественну Літургію" Миколи Гоголя, вип. 75; О. В. Банзерук, яка проаналізувала уособлення як компонент метафоричної моделі світу Миколи Гоголя на семантичному, структурному та функціональному рівнях, вип. 16.

Конструкції експресивного синтаксису в повістях М. В. Гоголя "Записки божевільного" і "Невський проспект" у контексті аналізу образних засобів мови в художньому творі представлено в статті Т. І. Криги, вип. 9.

На сторінках збірника "Література та культура Полісся" активно висвітлюються проблеми, пов'язані з перекладами творів М. В. Гоголя на українську мову. Перші з них порушив академік Ф. С. Арват (вип. 3), продовживши розкривати нові перекладацькі секрети, започатковані в попередніх ґрунтовних працях ученого: "До питання про становлення реалістичних традицій художнього перекладу в українській літературі II пол. XIX ст.", "Із спостережень над мовою перекладу І. Я. Франка поеми М. Гоголя "Мертві душі", "До питання про переклад поеми М. Гоголя "Мертві душі" українською мовою (переклад фразеологізмів)" та студії "М. П. Старицький як перекладач" (вип. 3). Не можна не згадати в цьому контексті й оприлюднених основних тез дисертації Ф. С. Арвата щодо перекладацьких розвідок: 1) художній переклад є важливим засобом духовного спілкування народів, взаємозбагачення і розвитку їх літератур і літературних мов; 2) перекладений твір є явищем рідної літератури; 3) потрібно перекладати тільки такі твори, які підносять культурний рівень

народу, збагачують і розвивають літературу і літературну мову; 4) завданням перекладу є точне відтворення оригіналу; 5) справжня точність перекладу досягається не буквальною передачею слів оригіналу, а добром таких мовних засобів, які б виражали думку і форму оригіналу, відтворювали його стиль; 6) якість перекладу в значній мірі визначається внутрішньою спорідненістю перекладача й автора оригіналу; 7) перекладач повинен глибоко знати мову оригіналу і мову перекладу; "знати мову – це насамперед знати її органічно, а не книжно, тобто знати народну мову"; 8) творче втілення розглянутих теоретичних принципів І. Я. Франка можна простежити на його власній перекладацькій діяльності тощо" [2, с. 153]. Іменний 13 випуск часопису присвячений світлій пам'яті академіка Ф. С. Арвата (2000. 260 с.).

Засадничі ідеї Ф. С. Арвата в царині перекладознавства підтримують і розвивають викладачі Ніжинського державного університету. Так, Н. О. Бондар досліджувала найменування осіб у поемі "Мертві душі" та їх переклад на українську мову, вип. 43; А. В. Ролік вивчав способи і засоби відтворення національного забарвлення повісті М. В. Гоголя "Невський проспект" у процесі її перекладу на німецьку мову, вип. 9; репрезентацію образу України в німецьких перекладах творів М. В. Гоголя, вип. 30; моделювання рефлексивних структур буденної свідомості і їх відображення в перекладі (на матеріалі німецького перекладу поеми М. Гоголя "Мертві душі"), вип. 75. Проблеми перекладу художніх текстів М. В. Гоголя порушено також у статтях Ю. М. Хоменка "Н. В. Гоголь и проблемы художественного перевода", вип. 23; Лю Хунбо "Наследие Н. В. Гоголя в Китае: проблемы перевода и восприятия", вип. 16; Г. Хотинської "Некоторые заметки и информационная справка о переводах на иностранные языки произведений Николая Васильевича Гоголя", вип. 54; Н. І. Бойко "Експресивна лексика і проблеми її перекладу (на матеріалі повісті М. В. Гоголя "Тарас Бульба)", вип. 12.

Огляд тематичних збірників "Література та культура Полісся" привертає увагу дослідника до низки випусків, присвячених феномену Шевченкового слова. Йдеться насамперед про ювілейні 74 і 75 випуски та низку інших, що репрезентують актуальні розвідки дослідників, зокрема, про гоголівські художні образи і стилістичні прийоми у творчості Т. Г. Шевченка. Т. К. Чорторизька зіставила два художні ідіолекти, вписані в широкий національний контекст (вип. 12); Л. І. Мацько здійснила концептуально-стилістичний аналіз поетичної мовотворчості Т. Г. Шевченка в аспекті комунікативної лінгвістики, (вип. 75); Л. В. Кравець виокремила і схарактеризувала

архетипні метафори в мові української поезії Т. Шевченка (вип. 75); Т. Ф. Семашко простежила стереотипи української етносвідомості у візуальному секторі поезики Тараса Шевченка (вип. 75); Г. В. Баран визначила й аргументувала роль релігійної лексики в поемі Тараса Шевченка "Гайдамаки" (вип. 75); Н. І. Бойко вмотивувала ключову роль лексичних засобів вербалізації концептосфери сакрального в поетичних текстах Тараса Шевченка (вип. 74) та виявила і прокоментувала зразки сучасного наукового декодування Шевченкових поетичних текстів (вип. 77); В. М. Бойко та Л. Б. Давиденко виявили і схарактеризували конверсійні процеси в ідіолекті поета (вип. 74).

Складники синтаксичного рівня художнього дискурсу Т. Г. Шевченка простудійовано у статті Н. М. Пасік та С. П. Шевченко "Редуковані синтаксичні структури в художньому мовленні Тараса Шевченка", (вип. 74). Г. М. Вакуленко та Н. І. Клипа на матеріалі художнього мовлення Т. Г. Шевченка з'ясували процеси об'єктивації грамими "напрямок руху: кінцевий пункт руху" прийменниково-відмінковою формою знахідного, вип. 74. А. М. Кайдаш висвітлила стилістичні можливості фонетичних засобів у поетичній творчості Т. Г. Шевченка, вип. 74; В. М. Бережняк проаналізувала слова-символи як елементи моделювання цілісної мовної картини світу Т. Г. Шевченка, вип. 75; О. М. Петрик на матеріалі поезій Т. Г. Шевченка обґрунтувала видільні чинники предикатів дії в українській мові, вип. 75; Н. М. Цівун виявила та схарактеризувала елементи поетичної та наукової шевченкіани в ідіолекті Максима Рильського, вип. 75.

Мовотворчості Пантелеймона Куліша присвячено низку статей в багатьох випусках часопису, із-поміж яких на особливу увагу лінгвістів заслуговує ювілейний: до 190-річчя від дня народження П. Куліша ("Література та культура Полісся: Спадщина П. Куліша і її роль у розвитку української мови, літератури та культури". Вип. 59. Ніжин: Вид-во НДУ, 2010. 202 с.). У збірнику опубліковано мовознавчі доповіді, виголошені на Всеукраїнській науковій конференції, присвяченій ювілейній даті – 190-річчю від дня народження П. Куліша. Конференцію ("Роль Пантелеймона Куліша в історії української мови, літератури та культури") організувала і провела кафедра української мови Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя спільно з Інститутом української мови НАН України 19 березня 2010 року.

Лінгвістичні студії, вміщені у збірнику, висвітлюють важливі питання специфіки ідіолекту П. Куліша як із погляду історичних підходів до аналізу його мовотворчості, так і сучасних лінгвістичних парадигм, теоретичних узагальнень і практики мовної діяльності автора.

Так, А. С. Біла окреслила роль Пантелеймона Куліша в історії слов'янської мовної культури, Л. І. Мацько з'ясовувала, як оцінював Пантелеймон Куліш мову Тараса Шевченка; В. Г. Коваленко схарактеризувала діяльність письменника в контексті становлення української літературної мови в другій половині XIX століття, В. М. Пугач виявила й описала граматичні особливості функціонування предикативних форм на -но, -то у творах П. Куліша, С. В. Зінченко зафіксував і схарактеризував ступені порівняння в тексті перекладу П. Куліша книг Мойсея, О. П. Кумеда дослідила форми іменників II відміни в мові першодруків письменника, А. М. Кайдаш визначила доробок П. Куліша в контексті вчення про міфони́ми. В. М. Бойко та Л. Б. Давиденко виявили та схарактеризували формули мовного етикету в епістолярії П. Куліша. В. М. Владимірова мовний образ Пантелеймона Куліша репрезентувала крізь призму його дослідницьких інтересів до текстів української літератури.

Характеристиці концептосфери художніх просторів П. Куліша присвячені статті І. Б. Циганок ("Концепт *воля* у поезії Т. Шевченка і П. Куліша"), Н. І. Бойко ("Репрезентація мегаконцепту-образу "Україна" в романі Пантелеймона Куліша "Чорна рада"), Н. Ю. Коновалової ("Відображення концепту "Козаччина" у функціонально-семантичних полях епітетних словосполучень (на матеріалі історичного роману "Чорна рада").

Лексико-семантичний рівень творів П. Куліша зацікавив дослідників найбільше. Л. О. Симоненко виявила і схарактеризувала термінологічну лексику в мовотворчості П. Куліша, Н. М. Пасік проаналізувала народнорозмовні елементи в художньому мовленні письменника, С. В. Соколова вивчала структурно-функціональні особливості антропонімів у романі П. Куліша "Чорна рада", О. В. Банзерук та Ю. О. Шакура студіювали військову лексику, виявлену в історичній прозі письменника. Стилістичний потенціал мовомислення П. Куліша став об'єктом дослідження Г. М. Вакуленко та Н. І. Клипи, які ознакою ідіолекту автора визначили прикметникову синоніміку. В. М. Пащенко, проаналізувавши низку прозових творів П. Куліша, кваліфікувала порівняння як стилістичний засіб актуалізації художніх образів письменника. С. П. Шевченко схарактеризувала стилістичну роль старокнижних елементів у романі П. Куліша "Чорна рада".

На матеріалі мови творів П. Куліша здійснені дослідження синтаксичного характеру, представлені у статтях Г. М. Чирви ("Розмаїття синтаксичних структур у поезії Пантелеймона Куліша") та Г. О. Козачук ("Особливості поетичного синтаксису Пантелеймона

Куліша"). Г. О. Козачук наголосила, що особливість поетичного синтаксису поезій П. Куліша у відтворенні складної синтаксичної системи української мови, у майстерності автора у використанні різноманітних за будовою і семантичним наповненням синтаксичних структур, в основі яких – національні риси українського усного мовлення. Поетичний синтаксис П. Куліша в поєднанні з іншими елементами мовної структури забезпечує ритмомелодійну систему віршів, часто близьку до народно-пісенної поезії. Специфіка поетичного мовлення автора виявилася в характерній художньо-смісловій концентрації вислову. Ритмомелодіку поезій моделюють різні мовні засоби, але насамперед – "це симетрія і повторюваність окремих синтаксичних структур, спокійно-роздумливе або градаційне приєднання однорідних елементів, семантичне виділення особливо важливого слова чи виразу, інтонаційне навантаження фрази тощо. Ці та інші засоби ритмізації становлять одну з найхарактерніших рис поетичного мистецтва П. Куліша" [4, с. 63].

Дослідниць Т. М. Сидоренко та В. І. Хомич зацікавила проблема семантичної взаємодії префіксально-суфіксальної конструкції *роз-...-ся* з дієслівними основами на позначення мовленнєвих актів і її об'єктивація в художньому ідіолекті П. Куліша. Р. Г. Шрамко виявила й описала на матеріалі мовної практики П. Куліша ієрархію морфологічної реалізації предикатів стану сучасної української мови на формально-граматичному рівні, Т. М. Фесенко на матеріалі поетичних творів П. Куліша досліджувала паралельне функціонування сполучників і прийменників для вираження тотожних семантико-синтаксичних відношень.

Наступний ювілейний (96 випуск) збірника "Література та культура Полісся" містить рубрику "До ювілею П. О. Куліша (200 років від дня народження)". Поряд із цікавими розвідками літературознавців (статті Г. В. Самойленка "Садиба Білозерських-Кулішів хутір Мотронівка як гніздо культури Поліського краю", Д. Блохин "П. О. Куліш: огляд його діяльності в працях діаспорних вчених" та ін.) збірник відкриває нові шляхи вивчення мовотворчості П. Куліша в контексті сучасного лінгвістичного аналізу художніх дискурсів, характеризує його як активного учасника тогочасного культурного та освітнього життя. Лінгвістичні студії, уміщені в збірнику, висвітлюють актуальні питання на тлі суміжних до мовознавства дисциплін – соціокультурології, етнокультурології та ін. Так, В. М. Пугач у статті "Від "Граматики" П. Куліша до "Українського правопису" 2019 року: соціокультурний контекст кодифікації" акцентує на тому, що для правопису фактор історичної мовної традиції є надзвичайно важливим. Націо-

нально марковані культурні цінності мають бути завжди актуальними й віддзеркалювати український менталітет, на чому акцентував свого часу Пантелеймон Куліш, докладаючи великих зусиль для унормування правописної системи української мови середини ХІХ ст. Авторка наголошує: "Новий український правопис має стати популярним, надійним та актуальним культурним порадиником на щодень. Він має бути максимально досконалим, питомим українським, як цього й прагнув П. Куліш. Хочеться пишатися цією важливою подією в нашій державі, адже національна правописна система віддзеркалює соціокультурний простір та формує ментальний потенціал нації" [7, с. 87].

А. М. Кайдаш (стаття "Вербалізація етнокультурних концептів у поемі Пантелеймона Куліша "Маруся Богуславка") у мовній тканині поеми виокремила широке й багатоаспектне лексико-семантичне поле етнокультурних номінацій, дійшла висновку, що такі лексичні одиниці вербалізують "різні види взаємодії українців у соціумі на рівні осягнення та засвоєння культурних надбань попередніх поколінь" [3, с. 35]. Зацікавлення мовотворчістю автора А. М. Кайдаш виявила і в процесі визначення лінгвостилістичних домінант казки Пантелеймона Куліша "Півпівника" (вип. 93).

С. В. Зінченко виявив і проаналізував старо(церковно)слов'янізми в мовотворчості П. Куліша, зацентрувавши увагу на літературному процесі ХІХ ст., у якому важливе місце належить багатогранній творчості П. Куліша. Час його творчості – це активний період формування нової української літературної мови, позначений впливом письменника на розширення й збагачення словника тогочасної української літературної мови. Н. М. Пасік у статті "Ритміко-синтаксична організація оповідання Пантелеймона Куліша "Гордовита пара" схарактеризувала ритміко-синтаксичні засоби лінгвальної об'єктивації наратора в оповіданні, що репрезентує системно організований ритміко-інтонаційний план розповіді, відбиваючи емоційно-оцінні семантичні відтінки, діалогізм, розмовну виразність тощо.

Домінанти художнього ідіолекту Пантелеймона Куліша стали об'єктом дослідження Н. І. Бойко та Л. І. Коткової. З'ясовано, що самобутність образного мовомислення – ключова домінанта художнього ідіолекту письменника. Вона вербалізована шляхом відтворення живої мовної стихії народних мас, через об'єктивацію національної самобутності селянського побуту, народних звичаїв і обрядів; маніфестована крізь призму тісних взаємозв'язків мови особистості й мови епохи.

Художні ідіолекти, особливості образного мовомислення, способи та засоби естетизації текстів українських письменників –

випускників Ніжинської вищої школи – в контексті сучасних лінгвістичних парадигм постають у численних лінгвістичних студіях викладачів-лінгвістів Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя та мовознавців з багатьох інших закладів вищої освіти України. Розвідки позначені новим прочитанням художніх текстів українських письменників і зміною стереотипних уявлень про їхню мовотворчість. Художні канони в ідіолекті Віктора Забіли досліджували: А. М. Кайдаш ("Ідіостиль Віктора Забіли в контексті міфологічної площини українського романтизму", вип. 47), В. М. Пашенко (вип. 47), О. В. Банзерук (вип. 51) та ін.; Євгена Гребінки – О. Д. Неділько ("Народнорозмовні елементи у мові байок Є. Гребінки", вип. 7), Н. В. Гуйванюк (вип. 9), В. М. Пугач ("Євген Гребінка vs Евгений Гребёнкин в епістолярії", вип. 68), Л. Ф. Українець ("Конотація голосних звуків у поетичному дискурсі Євгена Гребінки", вип. 68), Л. О. Сологуб ("Мовний простір Євгена Гребінки: соціокультурний аспект", вип. 68), Т. І. Ніколашина ("Часовий простір байок Євгена Гребінки", вип. 68) та ін.; Леоніда Глібова – О. Д. Неділько ("Лексико-семантичні особливості мови байок Л. Глібова", вип. 1), А. В. Майборода ("До проблеми категорії "образу автора" в байках Л. І. Глібова", вип. 1), В. І. Статєєва "Роль Л. І. Глібова в розвитку й поширенні українського слова (до історії видання "Черниговського листка"); М. А. Ілляшенко, В. М. Сірик (вип. 1), В. М. Пашенко, М. А. Ілляшенко ("Декодування відад'єктивних прикметників у байках Л. І. Глібова", вип. 7), Н. В. Швець ("Семантико-стилістичні функції фразеологізмів дієслівного типу у мові байок Л. І. Глібова", вип. 9), Н. В. Гуйванюк, Н. М. Попович ("Мовностилістичні та структурно-семантичні особливості розмовного мовлення Лівобережної України ХІХ ст. (на матеріалі байок Є. Гребінки та Л. Глібова)", вип. 9), М. А. Ілляшенко, В. М. Пашенко ("Народнорозмовне джерело Полісся і його трансформація у байках Л. І. Глібова", вип. 9), Н. І. Бойко ("Демінутив в ідіолекті Леоніда Глібова", вип. 18) та ін.

Сторінки збірника "Література та культура Полісся" засвідчують, що дослідники впродовж тривалого часу активно вивчали мовотворчість Михайла Коцюбинського – видатного майстра слова як української, так і світової літератури. Ідіостиль письменника представляє кращі зразки художнього мовомислення, оригінальну систему виражально-зображальних засобів, виявлену й схарактеризовану в лінгвістичних студіях, які максимально повно локалізовані в 10 випуску ("Творчість М. Коцюбинського та громадсько-культурний і літературний процес у Чернігові кінця ХІХ – поч. ХХ ст.") та 78 випуску, а також у низці інших.

О. Д. Неділько досліджувала функційний потенціал назв осіб в оповіданнях Михайла Коцюбинського про дітей (вип. 10), М. А. Ілляшенко та В. М. Пащенко порушували питання розкриття стилістичного потенціалу слова у кольоровій гамі словесно-зображальних засобів творів письменника (вип. 10), В. М. Бойко та Л. Б. Давиденко виявляли й характеризували фразеологічні одиниці у структурно-семантичній будові речення (на матеріалі творів М. М. Коцюбинського) (вип. 10), визначали й описували джерела та структурно-семантичні трансформації фразеологічних одиниць в епістолярних текстах М. Коцюбинського (вип. 10), В. Г. Коваленко досліджувала типи інформації художнього тексту в оповіданні М. Коцюбинського "П'ятизлотник" (вип. 10); Н. І. Бойко виявляла й класифікувала синонімічні фігури, що функціонують у повісті М. М. Коцюбинського "Фата моргана" (вип. 2), кваліфікувала експресивну лексику як засіб створення пейзажного живопису у творах М. Коцюбинського (вип. 10), вивчала структуру й семантику паралінгвальних фразеологізмів, уживаних у художніх просторах творів М. Коцюбинського (вип. 78), виявила й описала засоби і способи комплексної вербалізації світу емоцій в ідіолекті Михайла Коцюбинського (вип. 89); В. М. Бережняк досліджувала локальну та запозичену лексику, вживану у творах М. Коцюбинського (вип. 10), Т. Л. Хомич та А. В. Воробей досліджували фразеологічні одиниці, вживані в дитячих художніх текстах Михайла Коцюбинського (вип. 78), Л. В. Зіневич зацікавили проблеми художнього перекладу в контексті ідей європеїзму М. Коцюбинського (вип. 78), В. В. Красавіна в зіставному аспекті розкривала проблему землі як мірила цінностей і парадигми зради у творах М. Коцюбинського "Fata morgana" та О. Кобилянської "Земля" (вип. 78), а також структурувала текстуальну синонімію, характеризувала її як зображально-виражальний засіб художнього мовлення (на прикладі прози Михайла Коцюбинського) (вип. 96), С. І. Поворознюк виявляла й описувала мовні засоби експлікації етнічних стереотипів татарського народу в кримському циклі оповідань Михайла Коцюбинського (вип. 78), О. В. Сазонова в зіставному аспекті інтерпретувала дискурс "кохання – зрада – смерть" у творах М. Коцюбинського та М. Могилянського (вип. 78), Л. І. Шлеїна виявляла й кваліфікувала концептуальні риси літературного й живописного імпресіонізму в новелі "Intermezzo" Михайла Коцюбинського (вип. 78). Епістолярну спадщину М. М. Коцюбинського в контексті українського культурного простору активно досліджувала Л. І. Зеленська ("Листи М. Лисенка до М. Коцюбинського" (вип. 19); Із епістолярної спадщини І. М. Коцюбинської" (вип. 13); "Микола Лисенко і

Чернігівщина"; "Листи Сергія Єфремова до Михайла Коцюбинського" (вип. 14) та ін.).

Об'єктом дослідження багатьох лінгвістичних студій на сторінках часопису була мовотворчість випускника Ніжинського педагогічного інституту 1959 року Євгена Гуцала, художні тексти якого заслуговують особливої уваги, оскільки прагнення автора до максимальної виразності, образності, експресивності стало одним із провідних і обов'язкових складників його ідіолекту. Мовотворчість письменника у процесі створення художніх текстів позначена апелюванням до семантико-оцінних сюжетних ліній, до емоційного світу людини, а тому саме експресивність є їх обов'язковою і суттєвою характеристикою [1, с. 31].

Уже в першому випуску часопису було представлено низку статей, автори яких різноаспектно аналізують мовно-художню творчість письменника, зокрема: Г. М. Віняр проаналізувала позасловникову лексику та способи її творення у прозі автора, Л. І. Коломієць та Г. М. Шелемеха простежили способи створення зорового образу в новелах Є. П. Гуцала, Н. М. Мисливець виявляла й описувала комічне у трилогії Євгена Гуцала "Позичений чоловік", "Приватне життя феномена", "Парад планет", В. М. Пугач виявила деякі особливості вживання предикативних форм на -но (-ено), -то у творах письменника, В. М. Бойко з'ясовувала особливості функціонування фразеологічних одиниць у творах Євгена Гуцала, О. А. Вербицька зацентувала увагу на специфіці створення образності мови Євгена Гуцала, З. С. Сікорська та Т. П. Терновська здійснили лінгвостилістичний аналіз новели Є. Гуцала "Пісня про мить".

У наступних випусках збірника інтерес до індивідуально-авторського мовомислення Є. Гуцала не зменшується. Домінуючими все ж залишаються лінгвостилістичні студії (Н. І. Бойко та Л. Б. Давиденко вивчали градуальний ряд фразеологізмів-синонімів у контексті мовотворчої практики Є. Гуцала (вип. 7), А. І. Бондаренко здійснила лінгвістичну інтерпретацію новели "Оргія" (вип. 33) та лінгвостилістичну інтерпретацію новели Євгена Гуцала "Офелія" (вип. 37), С. П. Обийкіна прокоментувала розвиток виявлених в ідіолекті автора ад'єктивованих і субстантивованих значень у дієприкметниках (на матеріалі новелістики Є. Гуцала) (вип. 14), Т. В. Рудюк збрала та схарактеризувала фразеологічні одиниці із гендерним компонентом, уживані у творах Є. Гуцала (вип. 43).

Виразно помітними постали лінгвістичні розмисли про особливості мовотворчості Є. Гуцала, репрезентовані у статтях Н. М. Пасік. У них актуалізовано осмислення кореляції *слово – образ* у

художньому мовленні Є. Гуцала (вип. 33), схарактеризовано особливості фразеологічної репрезентації стильової домінанти химерності в художньому мовленні письменника (вип. 84), розкрито основи семантичної транспозиції густативних номінацій у мовно-естетичному просторі Євгена Гуцала (вип. 86), проаналізовано виражальні можливості односкладних особових речень у контексті лірико-психологічної прози Євгена Гуцала (вип. 91). Дослідниця дійшла висновку, що актуалізовані в досліджуваних прозових текстах Є. Гуцала односкладні особові речення (означено- й узагальнено-особові) залучені до реалізації процесів вербалізації суб'єктивної модальності, репрезентації "індивідуалізованого внутрішнього світу ліричного героя та його узагальнених когнітивно-емотивних станів, визначають характер текстової прогресії, формують ритм та емоційно-оцінну тональність висловлення, експлікують стильові домінанти ліризму, психологізму, медитативності" [6, с. 212].

Часопис "Література та культура Полісся" суголосний із часом. Так, функціонування на факультеті іноземних мов спеціальності 035 Філологія – германські мови та літератури (переклад включно), на філологічному факультеті Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя відкриття нової спеціальності 035 Філологія – слов'янські мови та літератури (переклад включно) послуговували підставою для народження нової (окремої) рубрики "Проблеми перекладу". Активними дослідниками перекладознавчої царини стали викладачі факультету іноземних мов, кафедри слов'янської філології, компаративістики та перекладу, а також науковці з інших закладів вищої освіти. С. І. Потапенко розкрив проблему відтворення українського конфлікту-кризи в англomовних новинах (вербалізація комунікативного складника) (вип. 95), О. Т. Федунівич-Швед вивчала процеси реалізації словотвірного потенціалу української мови в перекладах Миколи Лукаша (вип. 78), І. К. Харитонов зіставив і схарактеризував три переклади поезії О. Поупа "Самопізнання" (вип. 78), Г. І. Капніна досліджувала категорію експресивності у процесі перекладів (на матеріалі оригінального та трансформованого на українську мову варіантів роману Е. М. Ремарка "На Західному фронті без змін", вип. 78), В. І. Базова з'ясувала особливості перекладу фразеологізмів (вип. 78), О. М. Петрик вивчала прийоми граматичних замінів і кваліфікувала їх як особливий вид перекладацьких трансформацій у поетичному тексті (вип. 93), А. С. Зеленько та Н. О. Бондар здійснили психолого-лінгвістичне обґрунтування теорії і практики художнього перекладу (вип. 93), Зенон Вайхт виявляв розбіжності між текстом оригіналу і перекладом, сформулював

кілька уваг про мову Януша Корчака (вип. 93), А. С. Зеленько та О. М. Петрик здійснили психологічне обґрунтування використання зіставного аналізу в теорії і практиці українсько-російського перекладу (вип. 95), О. М. Петрик та М. В. Романова з'ясували специфіку перекладу порівнянь у поемі М. Лермонтова "Демон" (вип. 96), А. В. Ролік виявив і описав пейоративну лексику в творах М. В. Гоголя та специфіку її передавання в німецьких перекладах (вип. 96), Н. І. Лепухова у статті "Ми пішли на Захід, щоб повернутися на Схід", або Українські перекладачі за кордоном" (вип. 96) ознайомила з постатями представників української діаспори – письменниками, літературознавцями, критиками, перекладачами – українцями, що жили і працювали за межами України. Авторка статті зазначає, що українські митці не тільки публікували свої художні твори за кордоном, але й активно продукували оригінальні зразки перекладацької практики. Їхні переклади українською мовою не лише знайомили українського читача з найкращими зразками світової літератури, а й пропагували національну літературу і культуру за кордоном, перекладаючи з української мови. У статті викладено основні віхи життя й творчої діяльності відомих перекладачів, представників української діаспори, із-поміж яких Юрій Клен, Михайло Орест, Ігор Костецький, Ігор Качуровський, Анна-Гая Горбач, Святослав Гординський, Юрій Луцький, Олег Зуєвський, Віра Вовк [5, с. 293].

На сторінках збірника "Література та культура Полісся" висвітлюються життєві і творчі шляхи видатних мовознавців минулого і сьогодення. Багатоаспектно осмислено постаті видатних філологів – академіка М. О. Лавровського, членів-кореспондентів Р. Ф. Брандта, А. С. Будиловича, Г. А. Ільїнського, В. І. Резанова та ін., випускників Ніжинської вищої школи – академіка Ю. Ф. Карського, академіка А. П. Грищенка, професора А. С. Зеленька та ін. Це праці Г. В. Самойленка про розвиток українського мовознавства у Ніжинській вищій школі, підготовлені автором численні біобібліографічні покажчики мовознавців (серія "Вчені-філологи Ніжинської вищої школи"); А. С. Зеленька "Ніжинська вища школа в історії формування вітчизняного мовознавства" (вип. 80) та "Аматор-фундаменталіст у теорії мовознавства однокурсник Миколи Гоголя П. Я. Лукашевич" (вип. 95); В. М. Пугач "Хто ж, окрім нас, явить істинний лик наших предків, якщо ми не збережемо справжнього способу їхніх думок і мовлення?": до 200-річчя граматики Олексія Павловського (вип. 93); Н. І. Бойко та С. В. Зінченка "Лівобережний науковий центр історії української філології при Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя" (вип. 80).

Збірник "Література та культура Полісся" регулярно знайомить читачів із новими українськими виданнями мовознавчої проблематики, висвітлює основні події мовознавчого життя на Поліссі зокрема і в Україні загалом. На сторінках часопису вміщені розлогі рецензії на різножанрові праці лінгвістичної тематики (рубрика "Рецензії").

Тематичні випуски збірника "Література та культура Полісся" репрезентують матеріали наукових конференцій з актуальних лінгвістичних проблем, забезпечують можливість опублікування виголошених доповідей (рубрика "Хроніка").

Упродовж трьох десятиліть часопис "Література та культура Полісся" як фахове видання (а нині перебуває у статусі видання, що входить не лише до переліку наукових фахових видань України, а й міжнародної наукометричної бази Index Copernicus) забезпечує можливість апробації результатів дисертаційних досліджень на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата філологічних наук. У збірнику свого часу неодноразово оприлюднювали свої науково-теоретичні лінгвістичні напрацювання доктори філологічних наук Н. В. Гуйванюк, Л. В. Кравець, С. І. Потапенко, Т. Ф. Семашко, Л. Ф. Українець, Н. І. Бойко, А. І. Бондаренко та ін., а також сотні кандидатів філологічних наук.

Огляд численних мовознавчих праць на сторінках збірника "Література та культура Полісся" виявив, що в дослідженнях домінували лінгвостилістичні підходи до системних описів різнорівневих мовних одиниць, використовуваних у різножанрових творах письменників Полісся. До актуальних напрямів сучасного мовознавства, проблеми якого порушені у статтях часопису, також належать: становлення, розвиток і функціонування слов'янських мов, питання германського мовознавства, перекладознавчі дослідження тощо. У збірнику друкують праці не лише вітчизняні, а й відомі в Україні провідні зарубіжні мовознавці.

Провідне місце в мовознавчій тематиці часопису посідають студії про українську мову (її історію, структуру, системну організацію, функціонування, діалекти тощо). Статті висвітлюють важливі питання сучасної лінгвостилістики як з погляду теорії, так і практики мовної діяльності. Лінгвістичні студії присвячені проблемам лінгвотекстознавства, дискурсології, експресології, емоціології, лінгвоаксіології, етнолінгвістики, лінгвокультурології, граматичної стилістики, медійної стилістики, лексичної семантики, ономастики, фразеології, засобам і способам актуалізації різнорівневих мовних одиниць, виявленню індивідуально-авторської мовної майстерності письменників, вивченню фольклорних джерел, з'ясуванню нових тенденцій у мові художньої літератури та сучасних засобах масової інформації.

Література

1. Бойко Н. І. Лексичні засоби створення експресивності художнього тексту (на матеріалі творів Є. Гуцала). *Література та культура Полісся*. Вип. 11 / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 1998. С. 31–36.
2. Гуйванюк Н. Чернівці у долі і творчій біографії Федора Степановича Арвата (1928–1999). *Академік Федір Арват. Наука творити добро: спогади, публікації* / уклад.: П. Никоненко, Г. Самойленко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. С. 148–162.
3. Кайдаш А. М. Вербалізація етнокультурних концептів у поемі Пантелеймона Куліша "Маруся Богуславка". *Література та культура Полісся*. Вип. 96. Серія "Філологічні науки". № 13 / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. С. 35–42.
4. Козачук Г. О. Особливості поетичного синтаксису Пантелеймона Куліша. *Література та культура Полісся: Спадщина П. Куліша і її роль у розвитку української мови, літератури та культури*. Вип. 59 / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко. Ніжин: НДУ, 2010. С. 55–63.
5. Лепухова Н. І. "Ми пішли на Захід, щоб повернутися на Схід", або Українські перекладачі за кордоном. *Література та культура Полісся*. Вип. 96. Серія "Філологічні науки". № 13 / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. С. 280–293.
6. Пасік Н. М. Прагматика односкладних особових речень у контексті лірико-психологічної прози Євгена Гуцала. *Література та культура Полісся*. Вип. 91. Серія "Філологічні науки". № 10 / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. С. 203–212.
7. Пугач В. М. Від "Граматки" П. Куліша до "Українського правопису" 2019 року: соціокультурний контекст кодифікації. *Література та культура Полісся*. Вип. 96. Серія "Філологічні науки". № 13 / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. С. 78–89.

References

1. Boiko, N. I. (1998). Leksychni zasoby stvorennia ekspresyvnosti khudozhnogo tekstu (na materiali tvoriv Ye. Hutsala) [Lexical means of creating the expressiveness of an artistic text (based on the works of E. Gutsal)]. *Literatura ta kultura Polissia – Literature and culture of Polissia*. 11, 31–36. [in Ukrainian].
2. Huivaniuk, N. (2018) Chernivtsi u dolii i tvorchiu biohrafii Fedora Stepanovycha Arvata (1928–1999) [Chernivtsi in the Fate and Creative Biography of Fedor Stepanovych Arvat (1928–1999)]. *Akademik Fedir Arvat. Nauka tvoryty dobro: spohady, publikatsii – Academician Fedor Arvat. The science of doing good: memories, publications*] / uklad.: P. Nykonenko, H. Samoilenko. 148–162. [in Ukrainian].
3. Kaidash, A. M. (2019). Verbalizatsiia etnokulturnykh kontseptiv u poemi Panteleimona Kulisha "Marusia Bohuslavka" [Verbalization of ethnocultural concepts in Panteleimon Kulish's poem "Marusya Boguslavka"]. *Literatura ta kultura Polissia – Literature and culture of Polissia*, 96, 13. 35–42 [in Ukrainian].

4. Kozachuk, H. O. (2010). Osoblyvosti poetychnoho syntaksysu Panteleimona Kulisha [Features of the poetic syntax of Panteleimon Kulish]. *Literatura ta kultura Polissia – Literature and culture of Polissia*. 59. 55–63 [in Ukrainian].

5. Liepukhova, N. I. (2019). "My pishly na Zakhid, shchob povernutysia na Skhid", abo Ukrainski perekladachi za kordonom ["We went to the West to return to the East," or Ukrainian translators abroad]. *Literatura ta kultura Polissia – Literature and culture of Polissia*, 96. 280–293 [in Ukrainian].

6. Pasik, N. M. (2018). Prahmatyka odnoskladnykh osobovykh rechen u konteksti liryko-psykhoholichnoi prozy Yevhena Hutsala [Pragmatics of one-syllable personal sentences in the context of lyrical and psychological prose of Yevhen Hutsala]. *Literatura ta kultura Polissia – Literature and culture of Polissia*. 91, 10, 203–212 [in Ukrainian].

7. Puhach, V. M. (2019). Vid "Hramatky" P. Kulisha do "Ukrainskoho pravopysu" 2019 roku: sotsiokulturnyi kontekst kodyfikatsii [From P. Kulish's Grammar to 2019's Ukrainian Spelling: Sociocultural Context of Codification]. *Literatura ta kultura Polissia – Literature and culture of Polissia*. 96, 13. 78–89 [in Ukrainian].

N. I. Boiko

Doctor of Philology, Professor of the Ukrainian Language Department of Nizhyn Mykola Hohol State University

Linguistic studies in the pages of a scientific journal "Literature and Culture of Polissia"

The article is devoted to the review of linguistic studies, which cover a wide range of current linguistic issues: problems of general, Slavic, Germanic, etc. linguistics on the pages of the scientific journal "Literature and Culture of Polissia".

It was found that the leading place in the rubric "Linguistics" is occupied by studies of the Ukrainian language - its state status, system organization, current state of development, origin and history, structure, functioning, its dialects, language culture, language and politics, interlingual contacts, relationships with other languages, the history of its research, etc.

It is investigated that the greatest attention in the issues of the publication is paid to the study of Ukrainian linguistics, especially in terms of stylistic approaches to systematic descriptions of different language units used in different Ukrainian writers' genres, that are concerning Polissia (Chernihiv region).

The Scientific Collection "Literature and Culture of Polissia" regularly acquaints readers with new Ukrainian editions of linguistic issues, covers the main events of linguistic life in Polissya in particular and in Ukraine in general. The pages of the journal contain extensive reviews of various genres of linguistic topics (heading "Reviews").

Thematic issues of the journal "Literature and Culture of Polissia" represent materials based on scientific conferences on current linguistic problems, provide the opportunity to publish the reports (heading "Chronicle").

For three decades, the journal "Literature and Culture of Polissia" as a professional publication provides an opportunity to test the results of dissertation research for the degree of doctor and candidate of philological sciences.

Key words: "Literature and Culture of Polissia", scientific collection, linguistic studies, Ukrainian linguistics, linguistic stylistics.